

da indtræder som passive Medlemmer og danner den væsentligt omsættende Del af denne Medlemskategori. I Kraft af Forholdene er disse Virksomheder væsentligt laantagende og ikke indskydende og rammes derfor ikke af mulige Tab, saaledes som de aktive Medlemmer, ligesom de heller ikke er lodtagne i det ubegrænsede solidariske Ansvar. Og desuden er disse Foreningers Medlemmer i overvejende Grad ogsaa Medlemmer af Andelskassen.

Som passive Medlemmer optages desuden mindreaarige Indskydere. Disse kan deles i to Kategorier, nemlig Børn (Medlemmers Børn) og unge Mennesker, ikke bosiddende, idet Grænsen af praktiske Grunde sædvanligt sættes ved Fuldmyndighedsalderens Indtrædelse. Disse Indskyderes samlede Indskud udgør selv sagt kun en meget ringe Del af det samlede Indskud. Og disse Indskud er i afgørende Grad sikrede, dels ved alle de øvrige af de solidarisk ansvarlige Medlemmer indskudte Midler, dels af det bagved liggende ubegrænsede solidariske Ansvar, en Sikkerhed, der er saa absolut og omfattende, at Tab er udelukket, og saa omfattende, at ingen Lovbestemmelse kan sikre yderligere, hvorfor der heller ikke af den Grund kan være Aarsag til at gribe ind i disse Foreningers frie Selvstyre.

Man kunde derimod med nogen Ret anke over, hvis saadanne mindreaarige Medlemmers Medlemsforhold skulde bevirke, at de som aktive Medlemmer skulde være lodtagne i det solidariske Ansvar.

Andelskasserne har virket særdeles heldigt. De har lettet den stedlige Pengeomsætning. De har administreret ganske overordentlig billigt. De har derfor kunnet yde Indskyderne — passive som aktive Medlemmer — samme Rente som andre Pengeinstitutter og kunnet yde Laan paa — relativt — meget billige Vilkaar, hvilket yderligere er underbygget derved, at det er en Regel, at Overskud fordeles ogsaa til Laantagerne, for saa vidt disse er Personer. De har i væsentlig Grad kunnet finansiere Egnens Fællesforetagender. De har gennem den lette Adgang og den Interesse, der gennem Hjemmene lettere derved kan vækkes, fremmet Sparsommeligheden blandt Børnene og de unge og er begyndt at finde Veje til særligt at begunstige og belønne de unges Opsparingslyst til Dannelse af egne Hjem.

Men de vil ikke kunne fortsætte deres nuværende Virksomhed, saafremt de skal drages ind under de i det forelagte Lovforslag foreslaaede Regler.

Det er saaledes et unødvendigt og uopfyldeligt Krav at stille til en saadan Forening, at dens egne Medlemmer, udover det ubegrænsede solidariske Ansvar indenfor disses bosiddende og besiddende Kreds, skal gennem Garantikapital tilvejebringe yderligere Sikkerhed for Medlemmernes *egne* indskudte Midler.

Andelskasserne vil derved blive ganske anderledes stillet end alle andre paa ubegrænset solidarisk Ansvar hvilende Andelsforeninger, skønt disse i Mod-sætning til Andelskasserne ofte i betydelig Grad træder i Debitorforhold til Trediemand, uden at anden Sikkerhed end Solidariteten kræves af Trediemanden, og uden at det solidariske Ansvar vistnok nogen Sinde har vist sig ude af Stand til at opfylde sine Forpligtelser, hvorfor solidarisk ansvarlige Foreninger i Almindelighed anses for endogsaa særdeles attraaværdige Forretningsforbindelser.

Naar det i Bemærkningerne til Lovforslaget yderligere anføres, at en ikke uvæsentlig Del af Bankvirksomheden „kunde organisere sig som Andelskasser og føre Bankvirksomheden ind paa nye, ukontrollerede Baner“, saa synes man ganske at overse, at det for Andelskasserne særegne er det afgrænsede Omraade, Medlemspligten og navnlig det ubegrænsede solidariske Ansvar. Det vil være let for Lovgivningsmagten at fastlægge disse Afgrænsningslinier saavel for Andelskasserne som for alle andre solidarisk ansvarlige Selskaber. Men dertil kommer, at det overhovedet ikke lader sig gøre, under Formaal som i Anmærkningerne anført, at overvinde Befolkningens sunde Modvillie mod at indlade sig paa ubegrænset solidarisk Ansvar indenfor Virksomheder, der ikke i Medlemskreds og Virkeomraade er ret snævert lokalt begrænset, og slet ikke i landsdels- eller landsomfattende Virksomheder.

Og det maa endelig fremhæves, at Lovomgrænsningen og Kontrollen ikke har kunnet forhindre, at Trediemand og Samfundet har lidt følelige Tab, særlig vel gennem Bankvirksomheder, medens noget tilsvarende ikke kendes fra Virksomheder med ubegrænset solidarisk Ansvar, heller ikke fra Andelskasser.